

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: zorgverbreding en remediërend leren (bachelor na bachelor) van de Thomas More Mechelen**

datum	A. Inleiding
12 juli 2013	Bij brief van 21 december 2012 heeft het instellingsbestuur van de Thomas More Mechelen te Mechelen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse
onderwerp	Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: zorgverbreding en remediërend leren (bachelor na bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 21 december
Accreditatierapport en -besluit (001332)	2012 en ontvankelijk verklaard op 4 februari 2013.
uw kenmerk	
bijlage	
1	De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Peter Verleg (voorzitter en onderwijsdeskundige), zelfstandig adviseur/directeur-eigenaar van PeterVerleg /Consultancy BV.;

Leden:

- Els Palmaers (lid en domeindeskundige), was lid van de Algemene Raad van de Vlor betrokken bij de advisering van talloze onderwijsdossiers. Na haar actieve beroepsloopbaan is zij sedert 2011 lokaal betrokken bij diverse maatschappelijk geëngageerde initiatieven;
- Maria Beerten (lid en domeindeskundige) vrijwilliger in Pros (vooral voor het modereren van hergo's en herstelcirkels) en zij geeft vormingen in verband met herstelgericht werken op school;
- Kathleen Deweerdt (lid en domeindeskundige), directeur van de 'Secundaire School Spermalie', een BuSO school OV1-OV2-OV4 binnen vzw De Kade in Brugge;
- Jolien Moorhamer (student-lid), professionele Bachelor Orthopedagogie aan de Karel de Grote-Hogeschool te Antwerpen. Hierna studeerde ze één jaar verder en behaalde de bachelor-na-bachelor Buitengewoon Onderwijs, eveneens aan de Karel de Grote-Hogeschool te Antwerpen.

Secretaris:

- Klara De Wilde.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 6 en 7 mei 2011. Het visitatierapport dateert van 4 december 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

C. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

Het competentieprofiel van de opleiding is gebaseerd op de vijf functionele gehelen die de opleidingscoördinatoren van de toenmalige voortgezette opleidingen Zorgverbreding en remediërend leren, Buitengewoon onderwijs en Intercultureel onderwijs in Vlaanderen bepaalden. Deze gehelen stemmen overeen met de vijf beroepsrollen van de zorgcoördinator en leerlingenbegeleider. De commissie vindt dat het competentieprofiel van de opleiding helder en duidelijk aangeeft wat de opleiding nastreeft. De opleiding kiest bewust voor twee doelgroepen, namelijk de zorgcoördinator en de klasleraar. De commissie apprecieert het dat de competenties zich van een initiële (leraren)opleiding onderscheiden door ze in te zetten op een hoger beheersingsniveau dan de competenties van de initiële opleidingen, door verbreding en/of verdieping.

De commissie waardeert het dat de opleiding een uitgebreide bronnenlijst hanteerde om het competentieprofiel op te stellen. De commissie stelde vast dat de opleiding haar competentieprofiel heeft afgetoetst met dat van de opleidingen Speciale onderwijszorg van de Christelijke Hogeschool Windesheim wat de commissie een positief initiatief vindt. Uit de beschikbare vergelijking blijkt dat de beide referentiekaders grotendeels overeenstemmen. De commissie vernam ook dat de opleiding de internationale toetsing verder wil zetten door contacten te leggen met gelijkaardige opleidingen in andere landen. Zowel de lectoren als de vertegenwoordigers van het werkveld bevestigen dat zij tevreden zijn over de mate van betrokkenheid bij het uitwerken van het competentieprofiel. Dit profiel is voor hen herkenbaar.

Programma

De commissie herkent de praktijkgerichtheid van de opleiding. In de lessen krijgen de studenten de theoretische kaders aangereikt. Doordat de studenten zelf werkzaam zijn in het onderwijs kunnen zij zelf vanuit hun eigen ervaring de verbinding leggen met de onderwijspraktijk. Maar ook in de opdrachten die de studenten moeten uitvoeren, leggen ze de relatie met de praktijk. De opdrachten zorgen ook voor verdieping van de kennis. Verder brengen de gastlectoren hun eigen praktijkexpertise in de opleiding. De cursussen en de

Pagina 3 van 10 handboeken ondersteunen de kennisontwikkeling. De commissie vond die actueel, en ze bevatten recent materiaal.

De commissie heeft aan de hand van de competentiematrix kunnen vaststellen dat het programma een adequate vertaling is van kerncompetenties. De competentiematrix geeft een goed inzicht in de wijze waarop de doelen inhoudelijk vertaald zijn in de verschillende opleidingsonderdelen. De matrix toont ook aan dat de kerncompetenties doorheen de verschillende opleidingsonderdelen aan bod komen. Dat bevordert een brede toepassing van de competenties. De gedragsindicatoren fungeren als leerdoelen van de opleidingsonderdelen. Dat kon de commissie vaststellen in de studiegids.

De commissie is gecharmeerd door de eenvoud van het programma, dat een consistente lijn van denken weerspiegelt. Het programma is opgesplitst in gemeenschappelijke en trajectspecifieke opleidingsonderdelen, die duidelijk samenhangen. De gemeenschappelijke stam wordt jaarlijks ingericht, de trajectspecifieke opleidingsonderdelen worden tweejaarlijks geprogrammeerd, maar er is wel een volgtijdelijkheid ingebouwd voor bepaalde opleidingsonderdelen. De opleiding neemt volgens de commissie duidelijke opties en voorziet weinig keuzemogelijkheden binnen de drie trajecten, en dit vanuit de optie 'studenten op te leiden tot allround zorgcoördinator/leerlingenbegeleider'. De relatie tussen theorie en praktijk komt duidelijk naar voor, en wordt ook bevestigd tijdens de gesprekken. Verder zorgen de drie beheersingsniveaus (startend, integrerend en expert) voor een graduele opbouw van de competenties doorheen het programma.

De opleiding heeft een eerste meting van de studietijd uitgevoerd. Bij die meting scoorden alle opleidingsonderdelen beduidend onder de begrote studietijd. Deze resultaten staan in schril contrast met de ervaren studielast van de studenten, zoals ook bleek uit de gesprekken met alumni en studenten. Uit de gesprekken leerde de commissie verder dat de metingen volgens de studenten onvoldoende aangepast waren aan hun specifieke situatie. Binnen de associatie heeft men inmiddels het probleem onderkend en de methode verder verfijnd. De eerste resultaten van de aangepaste meting zijn bevredigend en geven een correctere (en dus hogere) studiebelasting, zo meldde de opleiding. De commissie vraagt om de metingen met de aangepaste methode verder te zetten, zodat de opleiding over objectieve resultaten kan beschikken.

De opleiding maakt een duidelijke keuze om zich te richten naar studenten met een lerarendiploma die in de onderwijspraktijk staan. Het programma is aangepast voor die doelgroep. Er is echter nog geen specifiek leertraject voor niet-leraars die tewerkgesteld zijn in onderwijs. De commissie vindt dat de opleiding haar eigen keuze wat ondermijnt door ook studenten die werkzaam zijn buiten het onderwijs en studenten zonder pedagogisch diploma toe te laten, zonder dat voor deze doelgroep een specifiek leertraject voorhanden is. De opleiding beseft – net als de andere banaba-opleidingen – deze tekortkoming. Daarom werd binnen de associatie een project 'instroombeleid' opgestart om de eindcompetenties van de bacheloropleidingen Logopedie, Orthopedagogie en Sociaal werk te vergelijken met de startcompetenties van de opleiding. De resultaten vormden de aanzet om specifieke leertrajecten uit te tekenen voor andere instromers. De commissie vraagt om die specifieke trajecten zo snel mogelijk in te voeren.

De bachelor-na-bacheloropleiding telt 60 studiepunten en wordt aangeboden in een deeltijds traject, gespreid over twee academiejaren. Elk deeltraject telt 30 studiepunten. De

In haar onderwijsvisie stelt de hogeschool de beroepsrelevantie en de competentiegerichtheid centraal. De commissie is van mening dat de opleiding in lijn met de onderwijsvisie een bewuste keuze heeft gemaakt voor een beroepsrelevant onderwijsconcept, dat consistent de verbinding theorie/praktijk nastreeft. Als zorgcoördinator is coaching een belangrijke vaardigheid. In de wijze van begeleiding van de studenten staan de lectoren model voor de coaching die de studenten later als zorgcoördinator zullen opnemen. Ook van de gastlectoren wordt verwacht dat ze coaching meenemen in hun lessen. Het eindwerk is op dezelfde leest geschoeid: een opdracht uit de praktijk, met een coach als begeleider. De commissie vindt de principes van coaching goed, maar door de gesprekken kreeg ze wat twijfels over de kwaliteit ervan. Ze pleit voor professionalisering van de coaching.

De commissie stelde vast dat de opleiding geen echte examentijd heeft. De opleidingsonderdelen worden immers geëvalueerd op basis van opdrachten die gespreid zijn doorheen het academiejaar. De data van opgave en inlevering van de evaluatieopdrachten zijn gekend bij de start van het academiejaar. Inhoudelijk worden de evaluatieopdrachten aan de studenten meegedeeld bij de aanvang van het opleidingsonderdeel. De commissie vernam dat naast de evaluatieopdrachten ook de reflectieverslagen worden meegenomen in de evaluatie door de lector. De gedragsindicatoren op integratieniveau vormen de beoordelingscriteria. De studenten bevestigen tijdens de gesprekken dat ze goed op de hoogte zijn van wat van hen verwacht wordt. De opdrachten die de commissie ingekeken heeft, stemmen volgens haar overeen met wat men van een banaba-opleiding mag verwachten. Gezien de bewuste keuze voor een combinatie van studeren en werken, ziet de commissie een probleem bij de evaluatie van het werkplekleren. De papers van de student geven maar een gedeeltelijk inzicht in de vorderingen. Observatie tijdens en feedback van de eigen werkplek van de student liggen echter deontologisch moeilijk. De opleiding probeert dit op te vangen via observaties tijdens de interviews. De commissie vernam dat de opleiding op zoek is naar alternatieve, deontologisch verantwoorde evaluatievormen, zodat op een meer diverse wijze kan geëvalueerd worden. Objectivering van de begeleiding en de beoordeling is volgens de commissie noodzakelijk. De commissie moedigt de opleiding aan hier verder aan te werken.

Inzet van personeel

De professionele gerichtheid van het personeel is volgens de commissie duidelijk. Uit de beschikbare documenten blijkt dat de opleiding een vijftigtal gastlectoren telt, die de onderwijsopdracht combineren met een functie binnen het basis- of secundair onderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding, pedagogische begeleidingsdiensten of buitengewoon onderwijs. Het merendeel van de gastlectoren heeft ook meer dan tien jaar werkervaring in de sector waarvoor opgeleid wordt. De commissie vernam verder dat verschillende (gast)lectoren naast onderwijservaring ook deskundigheid in andere relevante contexten hebben opgebouwd, zoals hulpverlening, toegepast wetenschappelijk onderzoek en studiebezoeken wat betreft special educational needs. De expertise voor de keuzetrajecten kleuter- en lager onderwijs is volgens de commissie duidelijk aanwezig, maar dat geldt nog niet voor het pas opgestarte keuzetraject secundair onderwijs.

Pagina 5 van 10 Uit de beschikbare documenten blijkt dat de opleiding beschikt over vier statutaire personeelsleden, die 1,95 VTE vertegenwoordigen. Daarnaast doet de opleiding een beroep op een vijftigtal gastlectoren, van wie een groot deel al verschillende jaren lesgeeft in de opleiding (de zogenaamde vaste gastlectoren). De keuze voor een beperkt statutair personeelskader is enerzijds een gevolg van de financiering van een bachelor-na-bacheloropleiding. Niettegenstaande de kosten voor de organisatie van een banaba vergelijkbaar zijn met een basisopleiding bedraagt de financiering maar de helft, en dat beperkt de uitbouw van een volwaardig kader. Anderzijds kunnen de personen met de noodzakelijke praktijkinzichten en -ervaringen zich maar beperkt vrijmaken voor een lesopdracht. De commissie heeft begrip voor de financiële redenen. Ze ziet zeker de meerwaarde in van de inzet van gastlectoren, maar daardoor wordt de opleiding ook afhankelijk van de beschikbaarheid van de gastlectoren. Ze vindt dat de verhouding tussen statutaire personeelsleden en gastlectoren uit balans is, en dat maakt de opleiding kwetsbaar. De commissie nodigt de opleiding wel uit om te kijken naar een meer structureel personeelskader (ook in het licht van de relatie met de initiële opleiding).

Aan de hand van de documenten maar ook uit de gesprekken is de commissie van mening dat de opleiding over inhoudelijk gekwalificeerde medewerkers beschikt. De opleiding beschikt over een beperkt vastbenoemd kader (het opleidingsteam dat vier personen telt) en heel wat gastlectoren, die hun lesopdracht combineren met de praktijk. Meer dan 90 procent van de (gast)lectoren heeft een lerarendiploma. Daarnaast hebben verschillende (gast)lectoren een bijkomend bachelor- of masterdiploma behaald, of hebben ze zich in het buitenland bijgeschoold. Werving en selectie lijken volgens de commissie zorgvuldig te gebeuren. Vakinhoudelijke scholing, didactische vaardigheid, bekendheid met de onderwijssector, praktijkgerichte competenties en onderwijskundige interesse die aansluit bij het specifieke referentiekader en de onderwijsvisie van de opleiding, zijn de criteria bij nieuwe wervingen. Voor de statutaire personeelsleden zijn functionerings- en evaluatieprocedures afgesproken, maar die zijn niet van toepassing op de gastlectoren. Hun functioneren wordt opgevolgd binnen het opleidingsteam. Via de studentenbevragingen krijgt het opleidingsteam zicht op hun didactische en inhoudelijke kwaliteiten. Positief is dat een onderscheid gemaakt wordt tussen 'vaste' gastlectoren (die al langere tijd in de opleiding lesgeven) en 'losse' gastlectoren. Vaste gastlectoren worden gecoacht door een statutair personeelslid. In de gesprekken gaven de gastlectoren aan dat ze zich goed gecoacht voelden.

Voorzieningen

De commissie stelde vast dat de opleiding geen specifieke lokalen heeft. De opleiding vindt in het weekend plaats, en de lokalen worden in de week door andere opleidingen gebruikt. Daardoor hebben de lokalen geen specifieke opleidingseigen accenten. Alle lokalen zijn wel voorzien van een (digitaal) bord, computers en projectiefaciliteiten, en een internetaansluiting. De computerinfrastructuur vindt de commissie adequaat. De commissie waardeert het dat ze kosteloos laptops en audiovisueel materiaal kunnen ontlenu. De commissie bezocht de centrale bibliotheek van de campus, en vond er een uitgebreide collectie boeken en tijdschriften. Op de Toledo-website van de bibliotheek worden wegwijzers aangeboden naar de meest relevante informatiebronnen voor de opleiding. De commissie waardeert het ook dat op de website informatie is terug te vinden over informatievaardigheden, auteursrechten en het gebruik van referenties.

Pagina 6 van 10 De informatievoorziening gebeurt volgens de commissie ruimschoots op voldoende wijze. De commissie is van mening dat de opleiding de studiebegeleiding goed organiseert en waardeert het engagement van het opleidingsteam. Ook de studenten weten dit te waarderen. De groep studenten van de opleiding is klein. De studenten gaven in de gesprekken met de commissie te kennen dat de begeleiding vaak op maat en individueel geschiedt. De communicatie met het opleidingsteam gebeurt via mail. De studenten gaven aan dat ze altijd erg snel antwoord krijgen op hun vragen. De commissie vraagt toch aandacht voor die vrijwillige en persoonsgebonden inzet van het opleidingsteam. Ze is van mening dat die vrijwillige inzet in de toekomst toch minimaal moet geformaliseerd worden.

Interne kwaliteitszorg

De commissie stelt vast dat er zeker sprake is van een structurele evaluatie van de opleiding, gebaseerd op streefdoelen en richtcijfers. De commissie vindt ook dat er een goede balans is tussen centrale en decentrale verantwoordelijkheden inzake kwaliteitszorg. Het viel de commissie op dat door de kleinschaligheid van de opleiding veel informeel gebeurt. Er is veel contact tussen de verschillende lectoren onderling, maar ook tussen lectoren en studenten. Het opleidingshoofd is bovendien erg aanwezig en bereikbaar voor iedereen, waardoor aandachtspunten snel opgepikt worden.

De commissie vernam dat de maatregelen ter verbetering besproken worden met de adviesraad en het opleidingsteam. De bevragingen die de opleiding organiseert, worden volgens de commissie in een aantal gevallen gebruikt om iets te veranderen aan de opzet van de opleiding.

De commissie stelde vast dat de opleiding veel aandacht heeft voor studenten en alumni. De studenten en alumni vertegenwoordigen immers het werkveld. Op formele en informele manieren tracht de opleiding het contact laagdrempelig te houden. Daarnaast is de adviesraad voor de opleiding een forum om werkveld, alumni en studenten bij de opleiding te betrekken.

Resultaten

De commissie is tevreden over het gerealiseerde niveau van de opleiding. Dat concludeert ze op basis van de reacties die ze gehoord heeft tijdens de gesprekken. De commissie is tevreden over de kwaliteit van de eindwerken. Ze vond de taal van de gelezen eindwerken wat pover, en de literatuurstudie zou wel wat uitgebreider kunnen. Maar de quotering vond de commissie realistisch, en gelezen eindwerken halen volgens haar de basiskwaliteit. De commissie is tevens van mening dat een beter evenwicht moet gevonden worden tussen de product- en procesevaluatie.

De commissie stelde vast dat de opleiding haar rendement opvolgt, maar dat ze nog geen streefcijfers heeft geformuleerd. De opleiding wil namelijk maximale slaagkansen geven aan elke student en wil dit bereiken door een optimale leeromgeving te creëren. De commissie concludeerde uit de beschikbare cijfers dat het slaagpercentage van de opleiding vrij hoog ligt. Over de laatste vijf jaar behaalt 91 procent van de studenten meer dan 75 procent van de ingeschreven credits. Bijna alle studenten (99 procent) behalen het diploma in de voorziene twee academiejaren.

Pagina 7 van 10 *Conclusie*

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OOORDEEL	FACET	OOORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	Ok
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	Nvt
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

F. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: zorgverbreding en remediërend leren (bachelor na bachelor) van de Thomas More Mechelen

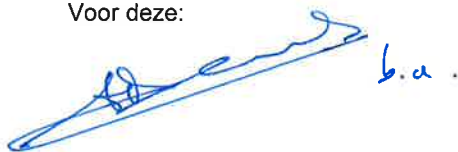
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: zorgverbreding en remediërend leren (bachelor na bachelor) van de Thomas More Mechelen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Mechelen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 12 juli 2013

De NVAO,
Voor deze:

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen ne bezwaren. De instelling heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om te reageren.

Pagina 10 van 10 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Thomas More Mechelen
– adres instelling:	Zandpoortvest 13 B-2800 MECHELEN BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het onderwijs: zorgverbreding en remediërend leren
– niveau en oriëntatie	bachelor na bachelor
– studieomvang	60 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Mechelen
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	onderwijs
– bijkomende titel	geen